קיצור שלחן ערוך — דין רחיצה

אָסוּר לִרְחוֹץ כָּל גּוּפוֹ אוֹ אֲפִלּוּ רֹב גּוּפוֹ בְּמַיִם חַמִּים, אֲפִלּוּ הוּחֲמוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת. וַאֲפִלּוּ לִרְחוֹץ שֶׁלֹּא בְּפַעַם אַחַת, אֶלָּא אֵבֶר אֵבֶר, אָסוּר בְּרֹב גּוּפוֹ. וַאֲפִלּוּ לִכָּנֵס לַמֶּרְחָץ רַק לְהַזִּיעַ, גַּם כֵּן אָסוּר. אֲבָל מֻתָּר לִרְחוֹץ פָּנָיו יָדָיו וְרַגְלָיו בְּחַמִּין שֶׁהוּחֲמוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת.

הַמַּיִם שֶׁהֵם מִמְּקוֹרָם נוֹבְעִים חַמִּים, כְּמוֹ חַמֵּי טְבֶרְיָה וְכַדּוֹמֶה, אִם הֵם בַּקַּרְקַע וְאֵין הַמָּקוֹם מְקוֹרֶה, מֻתָּר לִרְחוֹץ בָּהֶם אֲפִלּוּ כָּל גּוּפוֹ. אֲבָל אִם הֵם בִּכְלִי אוֹ שֶׁהַמָּקוֹם מְקוֹרֶה אָסוּר. וַאֲפִלּוּ לִכָּנֵס לְבֵית הַמֶּרְחָץ רַק לְהַזִּיעַ, אָסוּר. וְיֵשׁ אוֹמְרִים, דְּכָל שֶׁהֵם בַּקַּרְקַע, אֲפִלּוּ הַמָּקוֹם מְקֹרֶה, מֻתָּר לִרְחֹץ בָּהֶם.

מֻתָּר לִטְבֹּל כָּל גּוּפוֹ בְּצוֹנֵן. אֲבָל לֹא יַעֲמֹד אַחַר כָּךְ נֶגֶד הַתַּנּוּר לְהִתְחַמֵּם, מִשּׁוּם דַּהֲוֵי כְּרוֹחֵץ בְּחַמִּין. וַאֲפִלּוּ רָחַץ רַק יָדָיו בְּמַיִם צוֹנְנִים לֹא יְחַמֵּמֵן אֵצֶל הַתַּנּוּר בְּעוֹדָן לַחוֹת, מִשּׁוּם דַּהֲוֵי כְּרוֹחֵץ בְּמַיִם שֶׁהוּחֲמוּ הַיּוֹם, דְּאָסוּר לִרְחוֹץ בָּהֶם אֲפִלּוּ אֵבֶר אֶחָד, אֶלָּא צָרִיךְ לְנַגְּבָן תְּחִלָּה יָפֶה. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן פ' סָעִיף ל"ב, שֶׁיְּשַׁפְשֵׁף קֹדֶם הַנִּגּוּב, שֶׁלֹּא יִשָּׁאֵר עֲלֵיהֶן רַק מְעַט מָיִם (שב שכו).

הָרוֹחֵץ צָרִיךְ לְזָהֵר שֶׁלֹּא לִסְחוֹט שְׂעָרוֹ. וְכֵן צָרִיךְ לְזָהֵר שֶׁלֹּא לָשׁוּט, כִּי אָסוּר לָשׁוּט בַּשַּׁבָּת וּבְיוֹם טוֹב. וְכֵן אָסוּר לְהָשִׁיט אִיזֶה דָּבָר, כְּגוֹן הַקְּסָמִין שֶׁעַל הַמַּיִם. וְאִם רוֹחֵץ בְּמָקוֹם שֶׁאֲסוּרִין לְטַלְטֵל, צָרִיךְ עוֹד לְזָהֵר, שֶׁקֹּדֶם צֵאתוֹ יָסִיר תְּחִלָּה הַמַּיִם שֶׁעַל גּוּפוֹ וְשַׂעֲרוֹתָיו, וִינַגְּבֵם יָפֶה שֶׁלֹּא יִשָּׁאֲרוּ עָלָיו מַיִם וְיוֹצִיאֵם מֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת. וְגַם בַּנָּהָר עַצְמוֹ צָרִיךְ לְזָהֵר, שֶׁלֹּא יִשָּׂא אֶת הַמַּיִם שֶׁעָלָיו, אַרְבַּע אַמּוֹת, כִּי הַנָּהָר הוּא כַּרְמְלִית. וּלְפִי שֶׁאֵין כָּלָם יוֹדְעִים לְזָהֵר, עַל כֵּן נִתְפַּשֵּׁט הַמִּנְהָג בִּמְדִינוֹת אֵלּוּ, שֶׁלֹּא לִרְחוֹץ כְּלָל בַּשַּׁבָּת אֲפִלּוּ בְּצוֹנֵן, כִּי אִם לְצֹרֶךְ מִצְוָה, כְּגוֹן אִשָּׁה נִדָּה (כִּדְלִקַמָּן סִימָן קס"ב סָעִיף ז') וְאִישׁ לִקְרִיוֹ.

מֻתָּר לַעֲמֹד עַל שְׂפַת הַנָּהָר וְלִרְחוֹץ יָדָיו בַּנָּהָר, וְאֵין זֶה אִסּוּר בְּמָה שֶׁהוּא מוֹצִיא אֶת הַמַּיִם שֶׁעַל יָדָיו מִן הַנָּהָר עַל שְׂפָתוֹ, לְפִי שֶׁהַנָּהָר הוּא כַּרְמְלִית וּשְׂפַת הַנָּהָר הוּא גַּם כֵּן כַּרְמְלִית, וּמֻתָּר לְהוֹצִיא מִכַּרְמְלִית לְכַרְמְלִית בְּפָחוֹת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת, רַק שֶׁיְּזָהֵר לְנַגֵּב יָדָיו הֵיטֵב קֹדֶם שֶׁיֵּלֵךְ אַרְבַּע אַמּוֹת

מֻתָּר לָשׁוּף יָדָיו בְּמֶרְסָן אַף עַל פִּי שֶׁהַיָּדַיִם רְטֻבוֹת, וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתֵּן אֶת הַמַּיִם עַל הַמֶּרְסָן מַמָּשׁ. אֲבָל אָסוּר לָשׁוּף יָדָיו בְּמֶלַח וְכָל שֶׁכֵּן בְּבוֹרִית [סַבּוֹן] (זייף) מִשּׁוּם דְּנִמּוֹחַ (שכ"ו).

מַיִם שֶׁאֵין הַדֶּרֶךְ לִרְחוֹץ בָּהֶם אֶלָּא לִרְפוּאָה, כְּגוֹן שֶׁהֵם רָעִים אוֹ מְאוּסִים, אָסוּר לִרְחוֹץ בָּהֶם בַּשַּׁבָּת, כֵּיוָן שֶׁהוּא מְכַוֵּן לִרְפוּאָה (עַיֵּן לְקַמָּן סִימָן צ"א). בְּמַה דְּבָרִים אֲמוּרִים, כְּשֶׁשּׁוֹהֶה בָּהֶם. אֲבָל אִם אֵינוֹ שׁוֹהֶה בָּהֶם, מֻתָּר, שֶׁאֵינוֹ נִרְאֶה אֶלָּא כִּמְקַר. וּבְחַמֵּי טְבֶרְיָא וְכַדּוֹמֶה, אִם אֵין הַדֶּרֶךְ לִרְחוֹץ בָּהֶם אֶלָּא לִרְפוּאָה, אָסוּר לִרְחוֹץ בָּהֶם בַּשַּׁבָּת לִרְפוּאָה, אֲפִלּוּ אֵינוֹ שׁוֹהֶה בָּהֶם.